

**DE MONTIUM INTER VISTRITIUM ET NISSAM
FLUVIOS SITORUM FLORA; DISSERTATIO
INAUGURALIS BOTANICA QUAM SCRIPSIT
ET GRATIOSI PHILOSOPHORUM ORDINIS
CONSENSU ET AUCTORITATE IN ALMA
LITTERARUM UNIVERSITATE VIADRINA**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649739363

De Montium Inter Vistritium et Nissam Fluvios Sitorum Flora; Dissertatio Inauguralis Botanica Quam Scripsit et Gratosi Philosophorum Ordinis Consensu et Auctoritate in Alma Litterarum Universitate Viadrina by Richard Sadebeck

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

RICHARD SADEBECK

**DE MONTIUM INTER VISTRITIUM ET NISSAM
FLUVIOS SITORUM FLORA; DISSERTATIO
INAUGURALIS BOTANICA QUAM SCRIPSIT
ET GRATIOSI PHILOSOPHORUM ORDINIS
CONSENSU ET AUCTORITATE IN ALMA
LITTERARUM UNIVERSITATE VIADRINA**

DE
MONTIUM INTER VISTRITIUM ET NISSAM
FLUVIOS SITORUM FLORA.

DISSERTATIO
INAUGURALIS BOTANICA

QUAM SCRIPSIT
ET
GRATIOSI PHILOSOPHORUM ORDINIS

CONSENSU ET AUCTORITATE
IN
ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE VIADRINA

AD SUMMOS
IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE CAPESSENDOS
DIE XII. M. AUGUSTI A. MDCCCLXIV

HORA XI.
PUBLICICE DEFENDET
AUCTOR
RICHARD SADEBECK,
SILESIVS.

ADVERSARIJ ERUNT:
H. ZIMMERMANN, CAND. PHILOS.
R. v. UECHTRITZ, CAND. PHILOS.

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN.

VRATISLAVIAE.
TYPIS OFFICINAE A. NEUMANNI

.529

VIRO

ILLUSTRISSIMO, AMPLISSIMO, PRAECLARISSIMO

HENRICO ROBERTO GOEPPERT,

MED., CHIR. ET PHIL. DOCTORI, UNIVERS. VIADRINAE
VRATISLAV. PROF. P. O. COLLEGHII SUMMI AD MED. PHARM.
ETC. OMNIS ORD. EXAMINANDOS DIRECTORI, AUGU-
STISSIMO BORUSSORUM REGI IN SUPREMO SILESIAE RE-
GIMINE RERUM MED. A CONSILII INTIMIS, PERMULTARUM
LITTERARUM SOCIETATUM DIRECTORI ET SODALI, OR-
DINIS AQUILAE RUBRAE EQUI TI ETC. ETC.,

PRAECEPTORI ET FAUTORI DILECTISSIMO

**EGREGIE DE SE MERITO SUMMEQUE SEMPER
VENERANDO**

HASCE
STUDIORUM PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

De montium natura universa.

De finibus, distributione, situ geographico. Montes inter flumina Vistritium et Nissam siti, qui finis est inter Silesiam et comitatum Glaciensem septentrionem versus flumine Vistritio a montibus Waldenburgiensibus sejunguntur, orientem versus valle fluviorum „Peile“ et „Pausebach“ a monte Zobtensi et a montibus Nimitiensibus, meridiem versus alto sulco fluminis Nissae a montibus Glaciensibus et iis, qui nomen trahunt ab oppido „Reichenstein“, occasum versus fluvii „Steine“ et „Walditz“ a montibus „Heuscheuer“ et Brauudensibus. Fines igitur sunt haec flumina: Vistritius, Peile, Pausebach, Nissa, Steine, Walditz.

Dividuntur montes nostri in tres partes, unam principalem et duas minores, quarum altera orientem versus illius partis principalis sita est, altera occasum v. Partis principalis finis septentrionem v. porrigitur a fontibus fluvii Vistritii, qui sunt ad montem „Rumpelbrunn“, usque ad eum locum cursus, quo fluvius in planitiem Suidnicensem intrat. Deinde finis recta linea pertinet ab occasu solstitiali ad orientem brumalem secundum valles, quae nomina ceperunt a pagis „Weigelsdorf“ et „Bricsnitz“, usque ad Nissam fluvium montes prope Wartham perrumpentem, quem fluvium comitatur ad pagum „Gabersdorf“. Ibi illa via omissa finis se vertit sub angulo paene recto ad occasum solstitialem, primumque currit secundum rivos, qui nomina ducunt a pagis „Gabersdorf“ et

„Rothwaltersdorf“. Dein pervadit per valles, quibus vici „Neudorf“ et „Hausdorf“ nomina indiderunt, usque ad radices montis „Neumansberg“, unde plane occasum versus, quam eandem viam habet vallis pagorum „Falkenberg-Rudolphswalde“ usque ad fontes Vistritii fluvii se porrigit.

Restat nunc, ut fines illarum partium minorum definiam, quod, quum descripserim satis accurate partem principalem paucis tantum egere facile intelligitur. Pars enim altera occidentalis septentrionem et orientem versus terminatur parte principali, fines autem, qui meridiem et occidentem versus sunt, jam eo, quod de finibus totius territorii diximus, satis explanati sunt. Quo eodem modo fines partis alterius occidentalis jam definiti sunt septentrionem, occidentem et meridiem versus, parte principali orientem v. vicina.

Totum territorium tendit a $50^{\circ} 53' . 7$ usque ad $50^{\circ} 28'$ latitudinis septentrionalis et a $34^{\circ} 19'$ usque ad $34^{\circ} 34'.5$ longitudinis orientalis. Dimiciens, quod ad longitudinem 5—6 miliariorum, quod ad latitudinem circiter 3—4 est. Spatium totius territorii circiter est duodecim miliariorum in quadratum.

De territorii orographica natura. Montes nostri sunt propria pars Sudetorum, quarum continent partem et mediam et humiliores.

Pars montium nostrorum principalis per totam longitudinem suam paene usquam interrupta jugum praebet plane conspicuum, quod non nisi ad orientem brunalem et ad occidentem solstitialem in plures montium tractus discinditur. Ex quo perspicuum erit, seriem praecipue occurrere in media eademque summa montium parte, inter transitum prope Friedersdorf et angustias prope Silberberg sita; haec est moles. Quae ascendit praecipue a fine suo maxime boreali, a transitu prope „Friedersdorf“ sito, ad montem „Hohe Eule“, qui quidem 3160 pedes altus summum cacumen montium nostrorum est. Format autem dorsum et extensum et latum, cujus longitudo sepingentas decempedes, cujus latitudo quinquaginta circiter habet ¹⁾.

¹⁾ Prudlo's Bergaussichten, pag. 137: „Dieser hohe Berg von Gucus hat mit dem Glätzer Schneeberge das gemein, dass man

Orientem brumalem versus montium tractus leniter declivis fertur ad „Reimswiese“ (2540'), unde iterum surgit ad cacumina, ad culmen montis „Reimsberg“ (2850') et ad dorsum parum latum montis „Sonnenberg“¹⁾. Hoc loco maxime proclive descendit mons ad sulcum quendam, ut hoc termino utor, qui vocatur ab accolis „Hausdorfer Plänel“ et altitudinem habet 2400 pedum. Sed omnino non jam pervenit mons noster ad altitudinem talem, qualem antea descripsimus. Tum jugum fertur uno tenore, via priori non neglecta, ad montes „Ascherkoppe“ (2617') „Hohenstein“ (2614') „Hahnkoppe“ (2416') „Strohhaube“ (2300'), postremum ad castellum illud unnc desertum „Silberberg“, cujus summus locus 2112 pedes habet, unde satis proclivis deferitur ad angustias, quae nomen trahunt ab illo castello. Cujus partis, quae eadem dorsi formam retinet, altitudo, si ad jugum spectamus, 2500 usque ad 2600 pedum est.

Moles igitur haec, quoniam medium locum partis principalis obtinet, secernit inter se alas, unam orientem brumalem v., alteram occidentem solstitialem versus sitam. Quae utraque post secessum a mole speciem negligit illam, quam parti modo descriptae inhaesisse et propriam fuisse deprehendimus; i. e. speciem seriei, ut ita dicam. Nam jugum, quod per totam molem invenimus, in his alis in plura juga dividitur radorum instar, quae separatim ad septentrionem in fluvium Vistritium, ad meridiem in Nissam fluvium magis minusve decliviter deferuntur. In horum jugorum numero est memoratu dignum, quod alam occi-

---

mitten auf demselben nicht viel mehr sieht, als die Oberfläche desselben und den Himmel“ Quam comparisonem prius quidem facere licuit, quia hic mons per tempus quoddam erat nudus arboribus, nunc vero densus pinis est usque ad summum verticem. — In alia descriptione Sudetorum comparatio fit hujus montis cum tumulo.

¹⁾ Mons „Sonnenberg“ constat e duobus verticibus, altero „Sonnenkoppe“, qui altus circiter 2930' pratulum veluti et herbosum et fertile praebet, altero „Kuhberg“ sive „Thurnberg“, qui 2970' altus prorsus densus est. Inter quos in ipso jugo plura saxa magna sunt exstructa, quindecim pedes circiter alta, quae vocant „Sonnenstein“, e quibus fruimur prospectu ad utramque partem, et ad Silesiam et ad comitatum Glaciensem.